

Na podlagi prvega odstavka 408. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14) in za izvajanje 4. člena Uredbe (EU) št. 994/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom in o razveljavitvi Direktive Sveta 2004/67/ES (UL L št. 295 z dne 12. 11. 2010, str. 1) Agencija za energijo izdaja

Akt o preventivnem načrtu ukrepov pri oskrbi z zemeljskim plinom

1. člen (vsebina)

(1) S tem aktom se določajo ukrepi za odpravo ali zmanjšanje ugotovljenih tveganj, ki vplivajo na zanesljivost oskrbe z zemeljskim plinom (v nadaljnjem besedilu: plin) v Republiki Sloveniji, za izvajanje 4. in 5. člena Uredbe (EU) št. 994/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom in o razveljavitvi Direktive Sveta 2004/67/ES (UL L št. 295 z dne 12. 11. 2010, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) št. 994/2010).

(2) S tem aktom se v skladu z drugim pododstavkom prvega odstavka 8. člena Uredbe (EU) št. 994/2010 določajo zavezana podjetja plinskega gospodarstva in njihove obveznosti v zvezi z zagotavljanjem standarda oskrbe.

(3) Sestavni del tega akta so tudi:

- Priloga 1, ki določa rezultate ocene tveganja in oceno razvoja doseganja infrastrukturnega standarda;
- Priloga 2, ki določa obveznosti podjetij plinskega gospodarstva in drugih organov in podatke o vseh obveznostih javnih služb, povezanih z zanesljivostjo oskrbe s plinom in
- Priloga 3, ki določa informacije o obstoječih in prihodnjih medsebojnih povezavah, vključno s tistimi, ki omogočajo dostop do plinskega omrežja Evropske unije, čezmejnih pretokih, čezmejnem dostopu do skladišč in fizični zmogljivosti za prenos plina v obe smeri, zlasti v izrednih razmerah.

2. člen (pomen izrazov)

V tem aktu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

- dolgoročno načrtovanje: pomeni dolgoročno načrtovanje oskrbovalnih in prenosnih zmogljivosti podjetij plinskega gospodarstva za zadostitev povpraševanja po plinu iz sistema, z namenom zagotoviti raznolike dobavne vire in zanesljivo oskrbo odjemalcev;
- končni odjemalec: pomeni odjemalca, ki ima sklenjeno pogodbo o dobavi in kupuje plin za svojo lastno rabo;
- operater distribucijskega sistema: pomeni pravno ali fizično osebo, ki izvaja dejavnost distribucije plina in je odgovorna za obratovanje, vzdrževanje in razvoj distribucijskega sistema na določenem območju, za medsebojne povezave z drugimi sistemi, kadar je ustrezno, in za zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti sistema za zadovoljitev razumnih potreb po distribuciji plina;

- operater prenosnega sistema: pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost prenosa plina in je odgovorna za obratovanje, vzdrževanje in razvoj prenosnega sistema na določenem območju, za medsebojne povezave z drugimi sistemi, kadar je ustrezno, in za zagotavljanje dolgoročne zmožljivosti sistema za zadovoljitev razumnih potreb po transportu plina;
- operater sistema: je operater prenosnega sistema ali operater distribucijskega sistema;
- podjetje plinskega gospodarstva: pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja vsaj eno od naslednjih dejavnosti: pridobivanje, prenos, distribucija, dobava, nakup ali skladiščenje plina, vključno z UZP, ki je odgovorna za komercialne, tehnične ali vzdrževalne naloge, povezane s temi dejavnostmi, vendar ne vključuje končnih odjemalcev;
- pristojni organ: je Agencija za energijo;
- zaščiteni odjemalci: so poleg gospodinjskih odjemalcev, ki so priključeni na distribucijski sistem, tudi osnovne socialne službe, ki so priključene na distribucijski ali prenosni sistem, kot so določene v drugem odstavku 168. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14; v nadaljnjem besedilu: EZ-1).

3. člen

(obveznosti podjetij plinskega gospodarstva in drugih organov)

(1) Operaterji prenosnih in distribucijskih sistemov morajo zagotavljati ustrezne zmožljivosti na meji med sosednjimi prenosnimi in distribucijskimi sistemi za zagotavljanje prenosa za zanesljivost oskrbe s plinom ter sodelovati z operaterji teh sistemov pri izmenjavi podatkov in usklajenem delovanju v primeru ogrožene zanesljivosti oskrbe s plinom.

(2) Ukrepe za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom morajo podjetja plinskega gospodarstva uporabljati pregledno in nediskriminatorno, tako da ne kršijo pravil notranjega trga s plinom, določenih s predpisi Evropske unije.

(3) Obveznosti podjetij plinskega gospodarstva in drugih organov ter obveznosti javnih služb, povezanih z zanesljivostjo oskrbe s plinom, so določene v Prilogi 2 tega akta.

4. člen

(diverzifikacija načinov dobave)

(1) Dobavitelj plina zaščitenim odjemalcem mora zagotavljati zadostne količine plina za oskrbo svojih zaščitenih odjemalcev v skladu z aktom, ki ureja načrt za izredne razmere pri oskrbi z zemeljskim plinom.

(2) Vsak dobavitelj, ki uvaža plin, mora zagotoviti ustrezno razpršitev portfelja svojih dobavnih virov, tako da je sposoben uvoziti v Republiko Slovenijo količine plina, ki so namenjene oskrbi zaščitenih odjemalcev, za katere ima pogodbeno obveznost na podlagi sklenjene pogodbe z dobaviteljem plina zaščitenim odjemalcem tudi v primeru izpada dotoka plina iz Ruske federacije.

(3) Dobavitelj, ki uvaža plin, ki je namenjen oskrbi zaščitenih odjemalcev, mora v primeru razglasitve stopnje izrednih razmer v skladu z aktom, ki ureja načrt za

izredne razmere pri oskrbi z zemeljskim plinom, biti sposoben na poziv pristojnega organa zagotavljati dobavo potrebnih dnevnih količin za oskrbo zaščitene odjemalcev tudi skozi zahodno vstopno točko v Republiko Slovenijo.

(4) Dobavitelj, ki uvaža plin, lahko izpolnjevanje obveznosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena s pogodbo prenese na drugega dobavitelja, ki uvaža plin.

(5) Potrebne dnevne količine za oskrbo zaščitene odjemalcev se lahko zagotavljajo tudi s pomočjo alternativnih virov energije. Te količine se odštejejo od količin, ki se zagotavljajo z uvozom.

(6) Dobavitelji vsako leto, najkasneje do 31. avgusta za naslednje enoletno obdobje, ki se začne s 1. oktobrom, pristojnemu organu posredujejo postopke oziroma dokumente, po katerih bodo izpolnili obveznosti iz tega člena. V primeru neustreznosti predloženih postopkov oziroma dokumentov, pristojni organ od dobaviteljev zahteva, da v roku 14 dni od prejema zahteve ustrezno dopolnijo oziroma spremenijo predlagane postopke oziroma dokumente za izpolnitev obveznosti iz tega člena.

5. člen (infrastrukturni standard)

(1) Vsaka nova infrastruktura za prenos mora izboljšati zanesljivost oskrbe z razvojem dobro povezanega omrežja, vključno po potrebi z zadostnim številom čezmejnih vstopnih in izstopnih točk glede na tržno povpraševanje in ugotovljena tveganja.

(2) Operater prenosnega sistema mora pri dolgoročnem načrtovanju in pri pripravi desetletnega razvojnega načrta omrežja upoštevati zahteve iz prejšnjega odstavka.

(3) Ocena razvoja doseganja infrastrukturnega standarda je določena v Prilogi 1 tega akta.

6. člen (standard oskrbe)

(1) Podjetja plinskega gospodarstva, ki morajo sprejeti ukrepe, s katerimi zagotovijo oskrbo s plinom zaščitene odjemalcev v primerih iz prvega pododstavka prvega odstavka 8. člena Uredbe (EU) št. 994/2010, so dobavitelji plina zaščitene odjemalcev in njihovi dobavitelji.

(2) Dobavitelji zaščitene odjemalcev dodatne količine plina v primeru izrednih temperatur v sedemdnevem obdobju največje konice, ki se statistično pojavlja enkrat v dvajsetih letih, določijo na naslednji način:

- pristojni organ ugotovi povprečno temperaturo v sedmih najhladnejših zaporednih dneh v preteklem koledarskem letu (T_{7n-1}), dobavitelj zaščitene odjemalcev pa povprečno dnevno porabo svojih zaščitene odjemalcev v tem obdobju;
- pristojni organ ugotovi povprečno temperaturo v najhladnejšem sedemdnevem obdobju v zadnjih 20 letih v Republiki Sloveniji (T_{7n-20});

- pristojni organ za $T_n = 20^\circ\text{C}$ izračuna korekcijski faktor $(T_n - T_{7n-20})/(T_n - T_{7n-1})$, s katerim dobavitelj zaščitenim odjemalcem pomnoži povprečno dnevno porabo iz prve alineje tega odstavka.

Tako izračunano količino plina mora biti dobavitelj zaščitenim odjemalcem sposoben zagotavljati sedem zaporednih dni.

(3) Dobavitelji zaščitenim odjemalcem količine plina v primeru vsaj 30-dnevnega obdobja izjemno velikega povpraševanja po plinu, ki se statistično pojavlja enkrat v 20 letih, določijo na naslednji način:

- operater prenosnega sistema ugotovi porabo plina v Republiki Sloveniji za obdobje 30-dnevnega izjemno velikega povpraševanja po plinu v zadnjih 20 letih (Q);
- operater prenosnega sistema ugotovi letni odjem uporabnikov prenosnega sistema v Republiki Sloveniji v preteklem letu (Q_T);
- pristojni organ izračuna odstotek porabe Q v porabi Q_T (Q/Q_T) in z izračunanim odstotkom seznaniti dobavitelje zaščitenim odjemalcem;
- dobavitelji zaščitenim odjemalcem s pomočjo odstotka Q/Q_T in predvidene letne porabe svojih zaščitenih odjemalcev Q_Z izračunajo količino plina, ki jo potrebujejo v primeru 30-dnevnega izjemno velikega povpraševanja po plinu $Q_{30} = (Q/Q_T) \cdot Q_Z$.

Tako izračunano količino plina mora biti dobavitelj zaščitenim odjemalcem sposoben zagotavljati za obdobje 30 zaporednih dni.

(4) Dobavitelji zaščitenim odjemalcem dodatne količine plina v primeru vsaj 30-dnevnega obdobja v primeru prekinitev na posamezni največji infrastrukturi s plinom pri povprečnih zimskih razmerah določijo na naslednji način:

- dobavitelj zaščitenim odjemalcem ugotovi povprečno dnevno porabo svojih zaščitenih odjemalcev v mesecu januarju preteklega koledarskega leta, pristojni organ pa ugotovi povprečno temperaturo $T_{povp.}$ za ta mesec;
- pristojni organ ugotovi povprečno temperaturo za mesec januar v zadnjih dvajsetih letih $T_{povp.20}$;
- pristojni organ za $T_n = 20^\circ\text{C}$ izračuna korekcijski faktor $(T_n - T_{povp.20})/(T_n - T_{povp.})$, s katerim dobavitelj zaščitenim odjemalcem pomnoži povprečno dnevno porabo iz prve alineje tega odstavka.

Tako izračunano količino plina mora biti dobavitelj zaščitenim odjemalcem sposoben zagotavljati 30 zaporednih dni.

(5) Pri izračunu količin iz drugega, tretjega in četrtega odstavka mora dobavitelj zaščitenim odjemalcem upoštevati število zaščitenih odjemalcev oziroma njihovo karakteristiko odjema na dan sestave poročila iz 7. člena tega akta.

(6) Dobavitelji iz prvega odstavka tega člena, ki ne razpolagajo s podatki o porabi zaščitenih odjemalcev za preteklo koledarsko leto, pri izračunu količin iz drugega, tretjega in četrtega odstavka upoštevajo predvideno porabo zaščitenih odjemalcev v relevantnem obdobju.

(7) Dobavitelji, ki dobavljajo plin dobaviteljem zaščitenim odjemalcem, izračunajo količine iz drugega, tretjega in četrtega odstavka kot vsoto količin posameznih dobaviteljev zaščitenim odjemalcem.

7. člen (poročanje)

(1) Podjetja plinskega gospodarstva iz prvega odstavka 6. člena tega akta morajo pripraviti poročilo o zagotavljanju standarda oskrbe, ki vsebuje:

- izračun količin iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 6. člena tega akta;
- natančen opis ukrepov za zagotavljanje teh količin;
- merila in način uporabe ukrepov, predvidenih za izpolnjevanje standarda oskrbe;
- dokazila o zmožnosti izpolnjevanja predvidenih ukrepov za izpolnjevanje standarda oskrbe.

(2) Podjetja plinskega gospodarstva iz prvega odstavka 6. člena tega akta posredujejo poročilo pristojnemu organu vsako leto meseca avgusta za naslednje enoletno obdobje, ki se začne s 1. oktobrom istega leta. Za izračun količin iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 6. člena tega akta uporabijo obrazce, ki jih objavi pristojni organ na svoji spletni strani. Na zahtevo pristojnega organa morajo v roku 14 dni od prejema zahteve svoje poročilo ustrezno spremeniti oziroma dopolniti.

(3) Poročilo iz prvega odstavka tega člena lahko v imenu dobaviteljev plina zaščitenim odjemalcem, ki plina sami ne uvažajo, pripravi njihov dobavitelj. Dobavitelj iz prejšnjega stavka, ki poroča v imenu enega ali več dobaviteljev plina zaščitenim odjemalcem, mora v poročilu navesti:

- za katerega dobavitelja zaščitenim odjemalcem poroča;
- število zaščitenih odjemalcev posameznega dobavitelja zaščitenim odjemalcem in
- količine plina, ki pripadajo posameznemu dobavitelju zaščitenim odjemalcem.

(4) Podjetja plinskega gospodarstva, ki med obdobjem, na katerega se nanaša poročilo, pridobijo nove ali izgubijo obstoječe zaščitene odjemalce, katerih skupna predvidena poraba znaša več kot 10 odstotkov količin, predvidenih v obstoječem poročilu, oziroma se odjemna karakteristika zaščitenih odjemalcev spremeni tako, da se količina njihovega porabljenega plina spremeni za več kot 10 odstotkov, morajo najkasneje v roku deset dni od nastopa opisanih sprememb pristojnemu organu posredovati ustrezno spremenjeno oziroma dopolnjeno poročilo.

(5) Podjetje plinskega gospodarstva iz prvega odstavka 6. člena tega akta, ki prične z izvajanjem dejavnosti na novo, mora prvo poročilo, ki se mora nanašati na obdobje do vključno 30. septembra, izdelati v treh mesecih od začetka opravljanja dejavnosti.

8. člen
(seznam tržnih ukrepov za zagotavljanje
zanesljivosti oskrbe)

(1) Ukrepi za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom na strani ponudbe so predvsem:

- povečana prilagodljivost uvoza;
- pospešeno dovajanje plina iz obnovljivih virov energije v infrastrukturo plinskega omrežja;
- komercialno skladišče plina – zmogljivost praznjenja in volumen plina v skladišču;
- zmogljivost terminala za UZP in največja zmogljivost dobave v sistem;
- razpršenost dobav plina in poti plina;
- povratni tokovi;
- usklajeno dispečiranje s strani operaterjev prenosnih sistemov;
- uporaba dolgoročnih in kratkoročnih pogodb;
- naložbe v infrastrukturo, vključno v dvosmerno zmogljivost;
- pogodbene ureditve, ki zagotavljajo zanesljivost oskrbe s plinom.

(2) Ukrepi za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom na strani povpraševanja so predvsem:

- uporaba prekinljivih pogodb;
- možnost menjave goriva, vključno z uporabo alternativnih nadomestnih goriv v industrijskih obratih in elektrarnah;
- prostovoljno zmanjšanje stalne obremenitve;
- povečana učinkovitost;
- povečana raba obnovljivih virov energije.

(3) Za zagotovitev zanesljivosti oskrbe s plinom se lahko uporabijo tudi drugi ukrepi, s katerimi se zagotavlja zanesljivost oskrbe s plinom.

9. člen
(razveljavitev predpisov)

Z dnem uveljavitve tega akta preneha veljati Akt o preventivnem načrtu ukrepov pri oskrbi z zemeljskim plinom (Uradni list RS, št. 43/14).

10. člen
(uveljavitev akta)

Ta akt začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 27-39/2014-14/233
Maribor, dne 22. decembra 2014
EVA 2014-2430-0113

Predsednica sveta
Agencije za energijo
Ivana Nedižavec Korada l.r.

- Priloga 1:** **Rezultati ocene tveganja in ocena razvoja doseganja infrastrukturnega standarda**
- Priloga 2:** **Obveznosti podjetij plinskega gospodarstva in drugih organov in obveznosti javnih služb, povezanih z zanesljivostjo oskrbe s plinom**
- Priloga 3:** **Informacije o obstoječih in prihodnjih medsebojnih povezavah, vključno s tistimi, ki omogočajo dostop do plinskega omrežja Evropske unije, čezmejnih pretokih, čezmejnem dostopu do skladišč in fizični zmogljivosti za prenos plina v obe smeri, zlasti v izrednih razmerah**

Priloga 1: Rezultati ocene tveganja in ocena razvoja doseganja infrastrukturnega standarda

1. Rezultati ocene tveganja

Pri pripravi scenarijev za analizo stopnje ogroženosti oskrbe odjemalcev plina so bili upoštevani naslednji vhodni podatki in predpostavke v različnih medsebojnih kombinacijah:

- scenariji izjemno velikega povpraševanja;
- prekinitev največjih vzhodnih dobavnih virov;
- popolna prekinitev zahodnih dobavnih virov;
- izpad glavnih prenosnih infrastruktur (prenosni plinovodi in pripadajoči objekti);
- različne nadomestne pogodbe;
- skladišča.

Scenariji so večinoma izdelani za najhujšo posledico, ki se predvidoma lahko pojavi, in sicer za okvaro ali poškodbo, ki povzroči popolno prekinitev pretoka za en teden v času največje konice. Izdelanih je bilo 35 različnih scenarijev možnih motenj v oskrbi s plinom, v katere lahko privedejo nastopi različnih pojavov tveganj po posameznih delih obravnavanega prenosnega plinovodnega sistema.

Dobljeni rezultati so se prikazali s pomočjo matrike tveganj, sestavljene iz zelenega polja, ki predstavlja področje manjše ogroženosti, rumenega polja, ki predstavlja srednjo ogroženost in rdečega polja, ki predstavlja področje večje ogroženosti.

Del prenosnega plinovodnega sistema						
Verjetnost motnje ↑	Večja	srednja ogroženost	srednja ogroženost	večja ogroženost	večja ogroženost	večja ogroženost
		srednja ogroženost	srednja ogroženost	srednja ogroženost	večja ogroženost	večja ogroženost
		manjša ogroženost	srednja ogroženost	srednja ogroženost	srednja ogroženost	večja ogroženost
		manjša ogroženost	manjša ogroženost	srednja ogroženost	srednja ogroženost	srednja ogroženost
	Manjša	manjša ogroženost	manjša ogroženost	manjša ogroženost	srednja ogroženost	srednja ogroženost
Posledice (industrija, del široke potrošnje)				Zelo resne posledice (zaščiteni odjem)		
Manjši				→ Večji		
Vpliv na oskrbo						

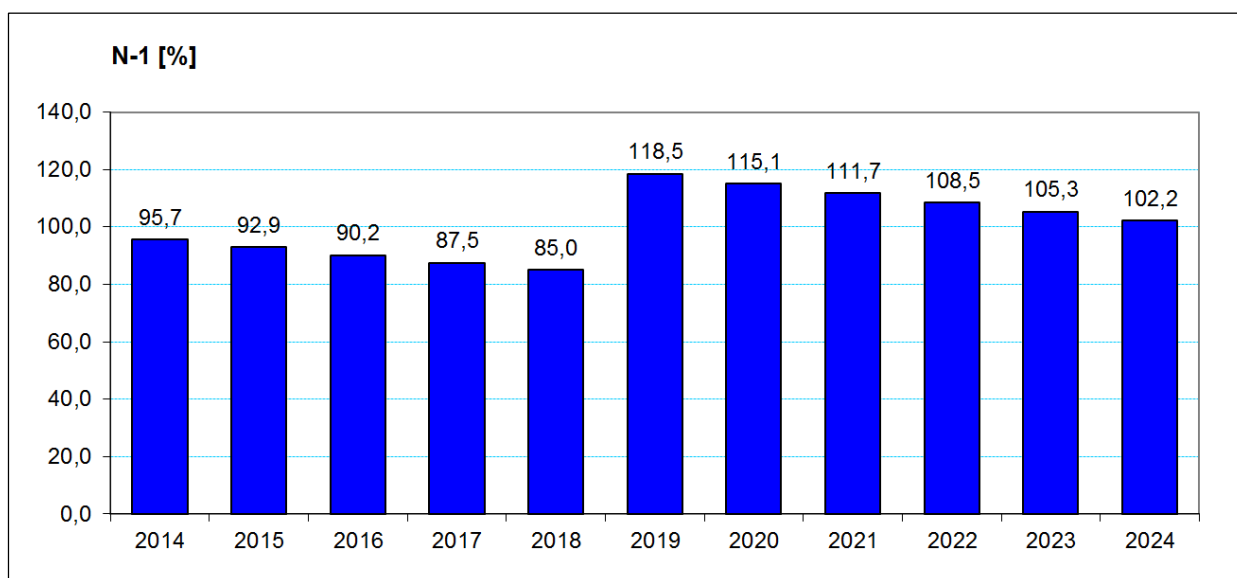
Slika 1: Prikaz matrike tveganj, s pomočjo katere se je vizualizirala verjetnost pojava motnje

Izdelanih je bilo 35 različnih scenarijev. Pri pripravi scenarijev za analizo stopnje ogroženosti oskrbe odjemalcev plina so bili upoštevani vhodni podatki in predpostavke v različnih medsebojnih kombinacijah: scenariji izjemno velikega povpraševanja, popolna prekinitev vzhodnih dobavnih virov, popolna prekinitev zahodnih dobavnih virov, izpad glavnih prenosnih infrastruktur, različne nadomestne pogodbe in prekinitev oskrbe s strani dobaviteljev iz tretjih držav. Scenariji so bili večinoma izdelani za najhujšo posledico, ki se predvidoma lahko pojavi, in sicer za okvaro ali poškodbo, ki povzroči popolno prekinitev pretoka za en teden v času največje konice.

Analiziranih je bilo 128 primerov, med katerimi je bilo 14 takšnih, ki so v matriki tveganja v rdečem polju. Ti pojavi zahtevajo posebno proučitev in primerno obravnavo z določitvijo preventivnih ukrepov, ki bodo zmanjšali stopnjo tveganja. Ostale pojave tveganja, ki so zasedli področje nizkega in zmernega tveganja, bo treba spremljati in ponovno upoštevati pri posodobljeni oceni tveganja.

2. Ocena razvoja doseganja infrastrukturnega standarda

Operater prenosnega sistema, PLINOVODI d.o.o., je na podlagi analize predvidenih infrastrukturnih projektov ocenil, da se bo infrastrukturni standard N-1 v prihodnjih letih gibal med 95,7 % in 85 %. V daljšem obdobju operater prenosnega sistema ocenjuje, da lahko zagotovi razvoj infrastrukturnega standarda N-1 za slovenski prenosni sistem na način, da bo le-ta dosegel zahtevano raven 100 %.



Slika 2: Ocena razvoja infrastrukturnega standarda N-1 za slovensko plinovodno omrežje v odstotkih

Priloga 2: Obveznosti podjetij plinskega gospodarstva in drugih organov in obveznosti javnih služb, povezanih z zanesljivostjo oskrbe s plinom

1. Obveznosti podjetij plinskega gospodarstva

Podjetja plinskega gospodarstva morajo v skladu s 160. členom EZ-1 v javnem interesu izvajati naloge, ki se nanašajo na zanesljivost oskrbe, na rednost, kakovost in ceno oskrbe in na varovanje okolja, vključno z učinkovito rabo energije, energijo iz obnovljivih virov in varstvom podnebja. Podjetja plinskega gospodarstva, ki izvajajo gospodarske javne službe iz EZ-1, morajo zagotoviti:

- trajno in nepretrgano obratovanje sistema v okviru omejitev, ki jih določajo stanje tehnike in standardi kakovosti oskrbe;
- varno in zanesljivo obratovanje ter vzdrževanje sistema;
- priključevanje uporabnikov sistema pod splošnimi in nediskriminatornimi pogoji;
- omogočanje dostopa do sistema pod splošnimi in nediskriminatornimi pogoji;
- zaračunavanje dostopa do sistema po regulirani omrežnini;
- dolgoročno načrtovanje razvoja sistema;
- druge obveznosti, določene z zakonom ali drugim predpisom.

Obveznosti javne službe so podrobneje določene z EZ-1 ter na njegovi podlagi izdanimi predpisi ter splošnimi akti za izvrševanje javnih pooblastil, pa tudi z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

2. Obveznosti operaterja prenosnega sistema

Dejavnost operaterja prenosnega sistema je obvezna gospodarska javna služba. Operater prenosnega sistema je zadolžen za:

- omogočanje stalne dvosmerne zmogljivosti na vseh čezmejnih povezavah med državami članicami v skladu s petim odstavkom 6. člena Uredbe (EU) št. 994/2010;
- varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje in vzdrževanje prenosnega sistema v skladu s 177. členom EZ-1;
- razvoj sistema ob upoštevanju predvidenih potreb uporabnikov sistema, zahtev varnega in zanesljivega obratovanja sistema in usmeritev razvojnega načrta operaterja prenosnega sistema v skladu s 177. členom EZ-1;
- zagotavljanje zanesljivosti dobave plina z ustrezno zmogljivostjo in zanesljivostjo sistema v skladu s 177. členom EZ-1;
- vzpostavitev in nadzor mehanizmov za upravljanje pretokov in izravnave odstopanj v omrežju, opredeljenih v sistemskih obratovalnih navodilih prenosnega omrežja plina v skladu s 177. členom EZ-1;
- napoved porabe plina ter potrebnih virov z uporabo metode celovitega načrtovanja, z upoštevanjem varčevalnih ukrepov pri uporabnikih sistema v skladu s 177. členom EZ-1;

- vzpostaviti zadostno čezmejno zmogljivost za vključitev evropske prenosne infrastrukture, prilagojene vsem ekonomsko upravičenim in tehnično izvedljivim zahtevam po zmogljivosti, upoštevaje zanesljivost oskrbe s plinom v skladu s 177. členom EZ-1;
- pripraviti desetletni razvojni načrt omrežja, ki mora vsebovati učinkovite ukrepe za zagotovitev ustreznosti sistema in zanesljivosti oskrbe v skladu z 200. členom EZ-1;
- priprava načrta nujnih ukrepov, ki mora vsebovati okoliščine za uporabo nujnih ukrepov ter način, čas in obseg njihove izvedbe ter mora biti usklajen tudi z aktom, ki ureja načrt za izredne razmere pri oskrbi z zemeljskim plinom, v skladu s 169. členom EZ-1. Načrt nujnih ukrepov mora operater prenosnega sistema objaviti na svoji spletni strani in ga poslati pristojnemu organu;
- obveščanje pristojnega organa o izvedbi nujnih ukrepov v skladu s 169. členom EZ-1.

3. Obveznosti operaterja distribucijskega sistema

Dejavnost operaterja distribucijskega sistema je izbirna lokalna gospodarska javna služba. Operater distribucijskega sistema je zadolžen za:

- varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje in vzdrževanje distribucijskega sistema v ekonomsko sprejemljivih pogojih, z obveznim upoštevanjem varovanja okolja in energetske učinkovitosti v skladu z 216. členom EZ-1;
- razvoj distribucijskega sistema ob upoštevanju predvidenih potreb uporabnikov sistema ter zahtev varnega in zanesljivega obratovanja sistema v skladu z 216. členom EZ-1;
- zagotavljanje zanesljivosti dobave plina z ustrezno zmogljivostjo in zanesljivostjo omrežja v skladu z 216. členom EZ-1;
- pripravo načrta nujnih ukrepov, ki mora vsebovati okoliščine za uporabo nujnih ukrepov ter način, čas in obseg njihove izvedbe ter mora biti usklajen tudi z aktom, ki ureja načrt za izredne razmere pri oskrbi z zemeljskim plinom, v skladu s 169. členom EZ-1. Načrt nujnih ukrepov mora operater distribucijskega sistema objaviti na svoji spletni strani in ga poslati pristojnemu organu;
- obveščanje pristojnega organa o izvedbi nujnih ukrepov v skladu s 169. členom EZ-1.

4. Obveznosti dobaviteljev zaščitenim odjemalcem oziroma njihovih dobaviteljev

Dobavitelji zaščitenim odjemalcem oziroma njihovi dobavitelji imajo naslednje obveznosti:

- izpolnjevanje standarda oskrbe in poročanje o zagotavljanju standarda oskrbe v skladu s 6. in 7. členom tega akta;
- zagotavljanje zadostnih količin plina za oskrbo zaščitenih odjemalcev v skladu s prvim odstavkom 4. člena tega akta;

- dobavitelji, ki uvažajo plin, morajo zagotavljati primerno diverzifikacijo prenosnih poti in dobavnih virov v skladu z drugim in tretjim odstavkom 4. člena tega akta.

5. Obveznosti pristojnega organa

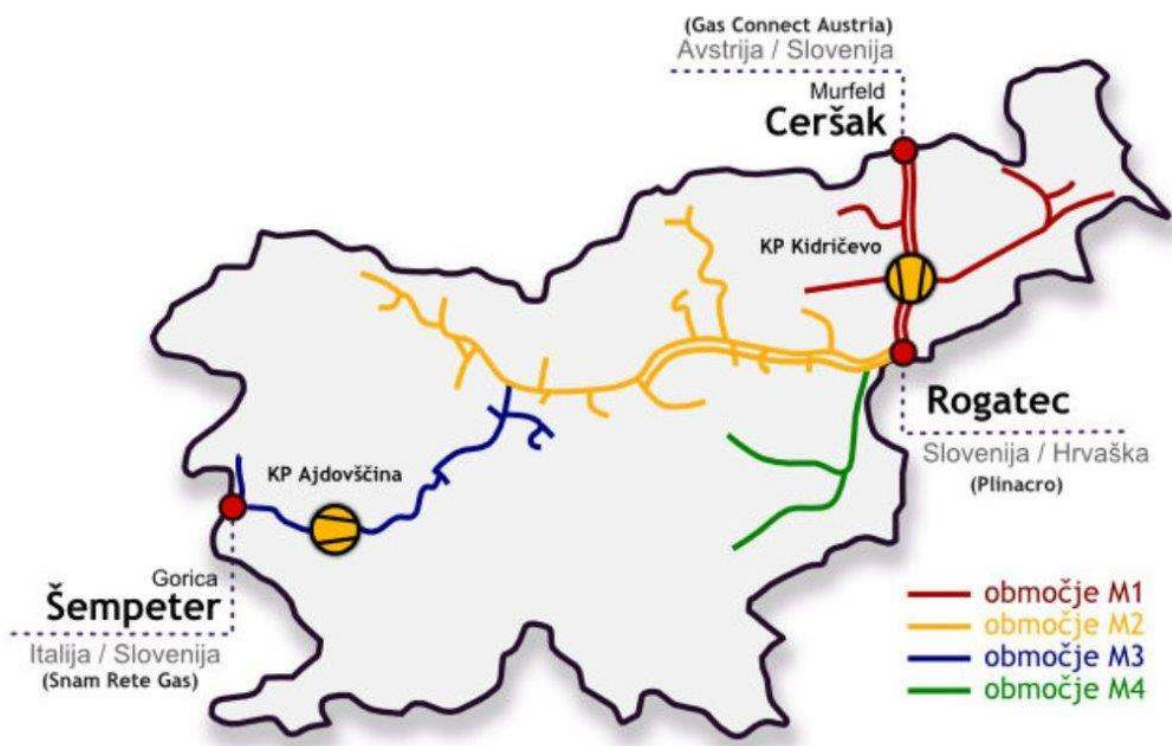
Pristojni organ ima naslednje obveznosti:

- oblikovanje preventivnega načrta ukrepov in načrta za izredne razmere v skladu s 4. členom Uredbe (EU) št. 994/2010;
- izvedba in posodabljanje ocene tveganja v skladu z 9. členom Uredbe (EU) št. 994/2010;
- redno spremljanje zagotavljanja oskrbe s plinom na nacionalni ravni v skladu s 3. členom Uredbe (EU) št. 994/2010;
- odločanje o predlogih za dvosmerno zmogljivost v zvezi s povratnim tokom ali o zahtevi za izvzetje iz obveznosti omogočanja dvosmerne zmogljivosti v skladu s 7. členom Uredbe (EU) št. 994/2010;
- določitev podjetij plinskega gospodarstva, ki morajo zagotavljati standard oskrbe v skladu z 8. členom Uredbe (EU) št. 994/2010;
- razglašanje stopenj krize, sklicevanje krizne skupine, sprejemanje ukrepov in obveščanje Evropske komisije v skladu z 10. členom Uredbe (EU) št. 994/2010;
- sodelovanje v koordinacijski skupini za plin v skladu z 12. členom Uredbe (EU) št. 994/2010;
- uvedba sistema poročanja za zagotavljanje informacij, zahtevanih v 13. členu Uredbe (EU) št. 994/2010;
- najpozneje v šestih tednih po odpravi izrednih razmer Evropski komisiji zagotoviti podrobno oceno izrednih razmer in učinkovitosti izvedenih ukrepov, vključno z oceno gospodarskih posledic izrednih razmer, vpliva na sektor elektrike ter pomoči, ki je bila zagotovljena Evropski uniji in njenim državam članicam in/ali je bila od slednjih prejeta v skladu s 13. členom Uredbe (EU) št. 994/2010;
- prejemanje (spremenjenih) podatkov od podjetij plinskega gospodarstva o pogodbah, ki trajajo več kot eno leto, z dobavitelji iz tretjih držav in njihovo posredovanje v zbirni obliki Evropski komisiji v skladu s 13. členom Uredbe (EU) št. 994/2010;
- odločanje o sporih, ali je določena oseba zaščiteni odjemalec v skladu s 168. členom EZ-1;
- nadzorni in prekrškovni organ na področju zanesljive oskrbe v skladu z EZ-1;
- upoštevanje stroškov zagotavljanja infrastrukturnega standarda in stroškov, nastalih zaradi zagotavljanja dvosmerne zmogljivosti na način, kot to zahteva osmi odstavek 6. člena Uredbe (EU) št. 994/2010;
- spremljanje zanesljivosti oskrbe, od katere so odvisni ravnotežje med ponudbo in povpraševanjem na nacionalnem trgu, raven predvidenega prihodnjega povpraševanja in predvidene dodatne zmogljivosti, ki se načrtujejo ali gradijo v skladu s 434. členom EZ-1.

Priloga 3: Informacije o obstoječih in prihodnjih medsebojnih povezavah, vključno s tistimi, ki omogočajo dostop do plinskega omrežja Evropske unije, čezmejnih pretokih, čezmejnem dostopu do skladišč in fizični zmogljivosti za prenos plina v obe smeri, zlasti v izrednih razmerah

1. Čezmejne zmogljivosti plinovodnega omrežja

Slovensko prenosno plinovodno omrežje je del evropskega omrežja za transport plina. Z avstrijskim plinovodnim omrežjem je povezano v Ceršaku pri Mariboru, z italijanskim v Šempetru pri Gorici in s hrvaškim v Rogatcu pri Rogaški Slatini. Slovensko plinovodno omrežje upravlja podjetje PLINOVODI d.o.o.



Slika 3: Shema plinovodnega omrežja z relevantnimi točkami (Vir: PLINOVODI d.o.o.)

Prenosne zmogljivosti na mejnih točkah, ki predstavljajo vstop v Slovenijo oziroma slovenski trg s plinom v letu 2014, so razvidne iz Tabele 1.

Mejna točka	Tehnična zmogljivost 2014 [MWh/dan]	Tehnična zmogljivost po 1. 1. 2015 [MWh/dan]
Ceršak	102.870	138.413
Rogatec	53.340	67.925
Šempeter - vstop	27.940	28.195
Šempeter - izstop	0	25.632

Tabela 1: Vrednosti zmogljivosti na mejnih točkah

2. Čezmejni dostop do skladišč

V Sloveniji nimamo lastnih skladišč plina, zato so vse skladiščne zmogljivosti zakupljene v sosednjih državah in za njihovo uporabo nujno potrebujemo dovolj velike čezmejne prenosne zmogljivosti.

Skladišča, ki so dostopna dobaviteljem v Sloveniji:

- Avstrija -> lokaciji Baumgarten in Heidach
- Hrvaška -> lokacija Okoli
- Slovaška -> UNGSF Lab 4

3. Dvosmerna zmogljivost

Slovenija ima tri mejne točke. Mejna točka z Italijo bo s 1. januarjem 2015 omogočala dvosmerno zmogljivost v višini 2,4 milijona Sm³/dan. Na mejni točki z Avstrijo je operaterju prenosnega sistema po pridobitvi pozitivnega mnenja avstrijskega pristojnega organa izdana odobritev o izvzetju te mejne točke iz obveznosti zagotavljanja dvosmerne zmogljivosti. Tretja mejna točka je točka s Hrvaško, ki je šele pred kratkim vstopila v Evropsko unijo. Zaradi tehničnih omejitev se za to točko operaterju prenosnega sistema odobri začasno izvzetje iz obveznosti zagotavljanja dvosmerne zmogljivosti.